

Procedura wydawania świadectw maszynisty w „EUROTERMONAL SŁAWKÓW” Sp. z o.o.

– załącznik nr 1 do Instrukcji dla maszynisty spalinowego pojazdu trakcyjnego ESmt-1,

wersja 5.

	Stanowisko	Data	Podpis
Opracował:	Pełnomocnik ds. Systemów Zarządzania Bezpieczeństwem i Utrzymaniem		
Sprawdził:	Dyrektor Działu Operacyjnego		
Zatwierdził:	Prezes Zarządu		
	Członek Zarządu		

1. Procedura dotyczy osób ubiegających się o świadectwo maszynisty, oraz osób, które świadectwo posiadają i są zatrudnione lub wykonują usługę dla zarządcy infrastruktury „EUROTERMINAL SŁAWKÓW” Sp. z o.o.
2. Niniejsza procedura określa:
 - 1) tryb wydawania świadectwa maszynisty, aktualizacji danych w nim zawartych, jego zawieszania i cofania;
 - 2) tryb odwołania się od decyzji dotyczącej wydania świadectwa maszynisty, jego zawieszania i cofania
3. Tryb i warunki przeprowadzenia szkoleń i egzaminów niezbędnych do uzyskania świadectw maszynisty, uwzględniając konieczność zapewnienia możliwości rozszerzenia świadectw na infrastrukturę zarządcy i kategorie uprawnień, w tym okresowych sprawdzianów wiedzy i umiejętności maszynistów, niezbędnych do zachowania ważności świadectwa maszynisty określa Instrukcją o przygotowaniu zawodowym, egzaminach i pouczeniach pracowników ES-1 oraz niniejsza procedura.
4. **Podstawowe definicje i objaśnienia użyte w procedurze:**
 - 1) **Licencja maszynisty** – rozumie się przez to dokument potwierdzający spełnienie przez maszynistę minimalnych wymagań dotyczących warunków zdrowotnych, wykształcenia oraz ogólnych umiejętności zawodowych niezbędnych do ubiegania się o uzyskanie świadectwa maszynisty ;
 - 2) **Świadectwo (uzupełniające) maszynisty** – zwane w skrócie „świadectwem maszynisty” oznacza dokument uprawniający do prowadzenia pociągu lub pojazdu kolejowego, który jest ważny jedynie na określonej w nim infrastrukturę kolejową i kategorię uprawnień.
 - 3) **wyspecjalizowanej jednostce szkoleniowej** – rozumie się przez to przedsiębiorcę prowadzącego działalność polegającą na organizowaniu przygotowania zawodowego lub doskonalenia zawodowego lub przeprowadzaniu egzaminów dla pracowników.
 - 4) **maszynista** – w niniejszej procedurze rozumie się przez to osobę, która posiada „Licencję maszynisty” uzyskaną i ważną w zakresie kwalifikacji i wymogów zdrowotnych zgodnie z ustawą z dnia 28 marca 2003r. o transporcie kolejowym oraz postanowieniami ROZPORZĄDZENIE MINISTRA INFRASTRUKTURY z dnia 24 listopada 2022 w sprawie licencji maszynisty.
 - 5) **Maszynista instruktor** – rozumie się przez to maszynistę wyznaczonego przez wyspecjalizowaną jednostkę szkoleniową.
 - 6) **Szkolenie teoretyczne** - polegające na zorganizowanym grupowym lub indywidualnym – w toku samokształcenia – zdobywaniu wiadomości w zakresie niezbędnym do wykonywania czynności na danym stanowisku kolejowym, określonym programem przygotowania zawodowego, zakończone uzyskaniem dokumentu potwierdzającego ukończenie szkolenia teoretycznego w przypadku, gdy szkolenie to było wymagane w programie przygotowania zawodowego.
 - 7) **Staż stanowiskowy** - polegający na zapoznaniu się kandydata z pracą na danym stanowisku kolejowym, której znajomość jest niezbędna do samodzielnego wykonywania czynności objętych przygotowaniem zawodowym;
 - 8) **Szkolenie praktyczne** - polegające na zorganizowanym zdobywaniu umiejętności praktycznych i poznaniu zakresu obowiązków poprzez wykonywanie czynności w określonej

komórcie organizacyjnej pracodawcy na określonym stanowisku kolejowym, pod nadzorem wykwalifikowanego pracownika (opiekuna);

- 9) **Jazdy pod nadzorem** - rozumie się przez to praktyczne szkolenie, przez wykonywanie czynności maszynisty pod nadzorem uprawnionego maszynisty.
- 10) **Jazda próbna** - rozumie się przez to jazdę pod nadzorem maszynisty instruktora, w trakcie której maszynista wykonuje samodzielnie czynności związane z prowadzeniem pociągu oraz wykonywaniem pracy manewrowej.
- 11) **Okresowe sprawdziany wiedzy i umiejętności maszynistów:**
 1. Ze znajomości infrastruktury kolejowej - co 3 lata, a także po przerwie w prowadzeniu pojazdu kolejowego przekraczającej okres 1 roku na infrastrukturze kolejowej danego zarządcy infrastruktury.
 2. Ze znajomości typu pojazdu kolejowego - co 3 lata, a także po przerwie w prowadzeniu określonego typu pojazdu kolejowego przekraczającej okres 1 roku;
 3. Ze znajomości języka obcego z uwzględnieniem terminologii stosowanej przy prowadzeniu ruchu kolejowego na sieci kolejowej innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej – co 3 lata, a także po przerwie w prowadzeniu pojazdu kolejowego na tej sieci kolejowej przekraczającej okres roku – w przypadku maszynistów, którzy prowadzą pociągi w ruchu transgranicznym.
- 12) **Instrukcja ES-1** - Instrukcja o przygotowaniu zawodowym, egzaminach i pouczeniach pracowników w „EUROTERMINAL SŁAWKÓW” Sp. z o.o.,
- 13) **Zarządca infrastruktury** - „EUROTERMINAL SŁAWKÓW” Sp. z o.o.,
- 14) **Program** - rozumie się przez to „Program przygotowania do egzaminu na świadectwo maszynisty”, określony w punkcie 6 procedury.

5. Tryb postępowania

5.1. Wydanie świadectwa maszynisty

1. Świadectwa wydawane są:
 - 1) maszynistom pojazdów trakcyjnych zatrudnionym w „EUROTERMINAL SŁAWKÓW” Sp. z o.o.,
 - 2) innym maszynistom pojazdów trakcyjnych świadczącym usługi na rzecz „EUROTERMINAL SŁAWKÓW” Sp. z o.o., wynajętym z podmiotów zewnętrznych.
2. Warunkiem niezbędnym do uzyskania świadectwa (uzupełniającego) maszynisty jest:
 - 1) posiadanie licencji maszynisty,
 - 2) odbycie szkolenia przeprowadzonego zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz zdanie egzaminu na świadectwo maszynisty – w przypadku kandydatów na maszynistów;
 - 3) odbycie szkolenia i złożenie z wynikiem pozytywnym sprawdzianu wiedzy i umiejętności przeprowadzonych w trybie i w sposób określony w obowiązujących przepisach, maszynistów ubiegających się o uzyskanie kolejnego świadectwa maszynisty;
 - 4) uzyskanie orzeczenia lekarskiego potwierdzającego spełnienie wymagań zdrowotnych, fizycznych i psychicznych, określonych w niniejszej instrukcji po przeprowadzeniu badań lekarskich i psychologicznych.
3. „EUROTERMINAL SŁAWKÓW” wydaje świadectwa maszynisty (zgodnie ze wzorem określonym w załączniku nr II do Rozporządzenia Komisji (UE) Nr 36/2010 z dnia 3 grudnia 2009 roku w sprawie wspólnotowych wzorów licencji maszynisty, świadectw uzupełniających,

uwierzytelnionych odpisów świadectw uzupełniających oraz wniosków o wydanie licencji maszynisty zgodnie z dyrektywą 2007/59/WE Parlamentu Europejskiego i Rady):

- kategoria A - obejmująca prowadzenie wszystkich pojazdów kategorii A: lokomotyw manewrowych, pociągów roboczych, kolejowych pojazdów specjalnych i wszelkich innych lokomotyw, kiedy używane są do przetaczania;

Na terenie „EUROTERMINAL SŁAWKÓW” Sp. z o.o. eksploatowane są pojazdy kolejowe, do których Spółka ogranicza wydawanie świadectwa maszynisty do dwóch rodzajów podkategorii A, tj.:

A1 = w przypadku ograniczenia do lokomotyw manewrowych;

A5 = inne, jeśli zezwolenie dotyczy usług lub taboru kolejowego nieobjętego innymi kategoriami A1—A4 (na terenie zarządcy podkategoria A5 wydawana jest do prowadzenia pojazdów szynowo - drogowych).

4. Świadectwo maszynisty uprawnia do prowadzenia pociągu lub pojazdu kolejowego u zarządcy, który je wydał, w ramach określonej kategorii uprawnień i jest ważne na określonej w nim infrastrukturę kolejową oraz określony typ pojazdu.
5. Świadectwo maszynisty wygasa z mocy prawa z dniem rozwiązania lub wygaśnięcia umowy o pracę lub innego stosunku prawnego wiążącego maszynistę z „EUROTERMINAL SŁAWKÓW” Sp. z o.o.
6. W przypadku, o którym mowa w ust. 5 „EUROTERMINAL SŁAWKÓW” Sp. z o.o. wydają maszyniście odpis uzyskanego świadectwa maszynisty oraz inne dokumenty potwierdzające uzyskane kwalifikacje. Wzór uwierzytelnionego odpisu świadectwa uzupełniającego jest określony w załączniku nr III do Rozporządzenia Komisji (UE) Nr 36/2010 z dnia 3 grudnia 2003 roku w sprawie wspólnotowych wzorów licencji maszynisty, świadectw uzupełniających, uwierzytelnionych odpisów świadectw uzupełniających oraz wniosków o wydanie licencji maszynisty zgodnie z dyrektywą 2007/59/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz. Urz. L 13 z 19.01.2010r.). Posiadanie odpisu świadectwa uzupełniającego służy przedstawieniu informacji dotyczących kwalifikacji uzyskanych przez maszynistę, ale nie upoważnia do prowadzenia pojazdów.
7. W celu zachowania ważności świadectwa maszynisty, maszynista przechodzi okresowe badania lekarskie i psychologiczne oraz uzyskuje orzeczenie lekarskie potwierdzające spełnienie wymagań zdrowotnych, fizycznych i psychicznych określonych w instrukcji ES-1 oraz przechodzi szkolenia, a także okresowe sprawdziany wiedzy i umiejętności, w trybie i na warunkach określonych w instrukcji ES-1.
8. Szkolenie i egzaminowanie maszynistów ubiegających się o świadectwo maszynisty reguluje Program określony w punkcie nr 6.
9. Na szkolenie teoretyczne na świadectwo maszynisty są kierowane osoby, które:
 - posiadają kwalifikacje określone w programie,
 - odbyły przygotowanie zawodowe (staż stanowiskowy i szkolenie praktyczne) określone w programie.
10. Maszynistom kierowanym do odbycia przygotowania zawodowego pracodawca zakłada dzienniczek przygotowania zawodowego wg. wzoru określonego w Instrukcji ES-1 i nadzoruje jego prowadzenie.
11. Po zakończeniu szkolenia teoretycznego w zależności od kategorii i podkategorii – maszynista realizuje jazdy praktyczne pod nadzorem.
12. Część teoretyczną egzaminu na świadectwo maszynisty, przeprowadza się w terminach i miejscach określonych w powiadomieniach Prezesa UTK, przekazywanych kandydatowi oraz

zarządcy infrastruktury zatrudniającemu kandydata na maszynistę za pośrednictwem systemu teleinformatycznego obsługującego rejestr.

13. Zasady organizacji i tryb przeprowadzania egzaminów na świadectwo maszynisty są określone w punkcie 5.6 niniejszej Procedury.

5.2. Aktualizacja danych osobowych w świadectwie maszynisty

1. Aktualizacje i wszelkie zmiany w świadectwie maszynisty wprowadzane są przez zarządcę „EUROTERMINAL SŁAWKÓW”.
2. Wszelkie zmiany i aktualizacje danych zawartych w świadectwie maszynisty dokonywane są przez Dyrektora Działu Operacyjnego lub pracownika przez niego wyznaczonego.
3. „EUROTERMINAL SŁAWKÓW” dokonuje aktualizacji danych zawartych w świadectwie maszynisty w następujących przypadkach:
 - 1) Uzyskania przez maszynistę dodatkowych uprawnień w zakresie infrastruktury lub pojazdów trakcyjnych;
 - 2) Utraty przez maszynistę uprawnień w zakresie znajomości pojazdów trakcyjnych lub infrastruktury;
 - 3) Po zaistnieniu ograniczeń w odniesieniu do treści świadectwa (ograniczenia zdrowotne, dotyczące pojazdów kolejowych, infrastruktury i innych, np. związanych z organizacją pracy).
4. Do obowiązków maszynisty należy niezwłoczne dostarczenie świadectwa maszynisty pracodawcy (wydającemu) – w przypadku zaistnienia okoliczności wskazujących na konieczność dokonania aktualizacji zapisów w nim zawartych w zakresie znajomości infrastruktury kolejowej lub taboru kolejowego (np. po nabyciu wiedzy z kolejnego typu pojazdu kolejowego).
5. Aktualizacji świadectwa maszynisty dokonuje się na podstawie protokołów z przeprowadzonych sprawdzianów wiedzy i umiejętności maszynisty, bezpośrednio po jego zakończeniu w przypadku uzyskania przez maszynistę wyniku pozytywnego.
6. Aktualizacji świadectwa maszynisty w przypadku utraty uprawnień w zakresie danej infrastruktury lub pojazdów kolejowych dokonuje Dyrektor Działu Operacyjnego lub pracownik organu nadzoru/kontroli.
7. Maszynista świadczący pracę lub usługę na rzecz zarządcy, zobowiązany jest niezwłocznie powiadomić zarządcę o okolicznościach dotyczących jego stanu zdrowia mających wpływ na zdolność prawidłowego realizowania przez niego uprawnień wynikających z posiadanego świadectwa maszynisty.
8. Maszynista zobowiązany jest dostarczyć świadectwo maszynisty pracodawcy, które je wydał, w sytuacji zaistnienia konieczności aktualizacji zapisów w nim zawartych.
9. „EUROTERMINAL SŁAWKÓW” dopuszcza możliwość wymiany świadectwa maszynisty w przypadku:
 - 1) zmiany danych osobowych,
 - 2) braku miejsca na dokonanie wpisu dodatkowych danych,
 - 3) zniszczenia, zgubienia lub kradzieży dokumentu.
10. Wymiana świadectwa maszynisty następuje na wniosek maszynisty skierowany do Dyrektora Działu Operacyjnego.
11. Wymiana świadectwa maszynisty zostaje odnotowana w Rejestrze wydanych świadectw maszynisty.

12. Wydanie nowego świadectwa maszynisty odbywa się zgodnie z pkt 5.1.

5.3. Zawieszenie ważności świadectwa maszynisty

1. Zarząd „EUROTERMINAL SŁAWKÓW” Sp. z o.o. w drodze decyzji zawiesza świadectwo maszynisty w następujących przypadkach:

- 1) wydania przez Prezesa UTK decyzji o zawieszeniu licencji maszynisty, w związku z czasowym nie spełnianiem warunków zdrowotnych, fizycznych i psychicznych wymaganych od osób posiadających licencję ,
- 2) nie wykonywania czynności maszynisty na określonym typie pojazdu kolejowego lub infrastrukturze kolejowej zarządcy przez okres dłuższy niż 12 miesięcy,
- 3) po przerwie w wykonywaniu czynności na stanowisku maszynisty trwającej co najmniej 6 miesięcy
- 4) drugiej nieusprawiedliwionej nieobecności na szkoleniach (pouczeniach okresowych). Jeżeli maszynista ma dwie nieusprawiedliwione nieobecności na pouczeniach okresowych, „EUROTERMINAL SŁAWKÓW” Sp. z o.o. zawiesza świadectwo maszynisty i poddaje maszynistę sprawdzeniu wiedzy i umiejętności. Zawieszenie świadectwa następuje do czasu pozytywnego wyniku sprawdzenia wiedzy i umiejętności;
- 5) na skutek uchybień w pracy mogących spowodować zagrożenie bezpieczeństwa ruchu kolejowego,
- 6) przyczynienia się do zdarzenia (wypadku lub incydentu), na podstawie ustaleń zawartych w raporcie Komisji lub ustaleń zawartych w protokole ustaleń końcowych komisji kolejowej, po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego przez pracodawcę,
- 7) po uzyskaniu negatywnego wyniku sprawdzianu wiedzy i umiejętności maszynisty niezbędnego do zachowania ważności świadectwa maszynisty oraz braku uzyskania pozytywnego wyniku na szkoleniu jazdy na symulatorze;
- 8) na wniosek Prezesa Urzędu Transportu Kolejowego o zawieszenie ważności świadectwa maszynisty.
- 9) po uzyskaniu orzeczenia lekarskiego o niezdolności do wykonywania pracy na stanowisku maszynisty.
- 10) na wniosek maszynisty z uwagi na stan zdrowia lub z innych przyczyn.

2. Pracodawca o zwieszeniu świadectwa zawiadamia pisemnie maszynistę.

3. W przypadkach, o których mowa w pkt 1 ppkt. 3, 6 (obligatoryjnie dotyczy uczestnictwa maszynisty w poważnym wypadku), 8, 9, 10 cofnięcie decyzji dotyczącej zawieszenia świadectwa następuje na podstawie orzeczenia lekarskiego wydanego przez podmiot uprawniony do przeprowadzania badań potwierdzających spełnienie wymagań zdrowotnych, fizycznych i psychicznych niezbędnych do uzyskania świadectwa maszynisty.

W przypadkach, o których mowa w pkt 1, ppkt. 1 cofnięcie decyzji dotyczącej zawieszenia świadectwa następuje na podstawie decyzji Prezesa Urzędu Transportu Kolejowego o przywróceniu licencji, z zastrzeżeniem, że zawieszenie nie przekroczyło 12 miesięcy,

4. W każdym wymienionym w pkt 1 w przypadku cofnięcie decyzji dotyczącej zawieszenia świadectwa następuje na podstawie pozytywnego wyniku sprawdzianu wiedzy i umiejętności maszynisty.

5. W przypadkach, o których mowa w pkt 1 ppkt. 8, po otrzymaniu wniosku Zarząd Spółki niezwłocznie podejmuje stosowne działania, w szczególności kieruje maszynistę na badania

lekarskie lub poddać sprawdzeniu wiedzy i umiejętności, i, w terminie 4 tygodni od dnia otrzymania wniosku, przedłożyć Prezesowi UTK sprawozdanie z wykonanych czynności. W związku z przedmiotowym wnioskiem Prezes UTK może, w drodze decyzji, wydać zakaz prowadzenia pociągu lub pojazdu kolejowego przez maszynistę w okresie rozpatrywania wniosku, jeżeli jest to uzasadnione względami bezpieczeństwa ruchu kolejowego.

6. W przypadku zawieszenia świadectwa maszynisty, pracownik jest zobowiązany do zwrotu świadectwa pracodawcy w trybie natychmiastowym.
7. W przypadku prowadzenia postępowania wyjaśniającego, okres przechowywania zwróconego świadectwa maszynisty ulega zawieszeniu do czasu zakończenia postępowania.
8. W przypadku ustania przyczyn zawieszenia świadectwa, zostanie ono zwrócone maszyniście.
9. Decyzję o uchyleniu zawieszenia świadectwa wydaje Prezes Zarządu w następujących przypadkach:
 - 1) Decyzji Prezesa Urzędu Transportu Kolejowego o przywróceniu licencji, z zastrzeżeniem, że zawieszenie nie przekroczyło 6 miesięcy,
 - 2) Zaliczeniu z wynikiem pozytywnym weryfikacyjnego sprawdzianu wiedzy i umiejętności.
 - 3) Uzyskania orzeczenia lekarskiego potwierdzającego zdolność fizyczną i psychiczną osób ubiegających się o zachowanie ważności świadectwa maszynisty,

5.4. Cofnięcie świadectwa

1. Zarządca infrastruktury kolejowej cofa świadectwo maszynisty osobie, która przestała spełniać warunki wymagane dla zachowania ważności świadectwa maszynisty.

W celu zachowania ważności świadectwa maszynista przechodzi okresowe badania lekarskie i psychologiczne oraz uzyskuje orzeczenie lekarskie potwierdzające spełnienie wymagań zdrowotnych, fizycznych i psychicznych określonych w odrębnych przepisach oraz przechodzi szkolenia, a także okresowe sprawdziany wiedzy i umiejętności, w trybie i na warunkach określonych w instrukcji ES-1.

2. Prezes Zarządu cofa świadectwo maszynisty w przypadku następujących okoliczności:
 - 1) Decyzji Prezesa UTK o cofnięciu licencji maszynisty;
 - 2) Po wydaniu orzeczenia lekarskiego, o trwałej utracie zdolności do wykonywania pracy na maszynisty,
 - 3) Maszynista uzyskał negatywny wynik z poprawkowego okresowego sprawdzenia wiedzy i umiejętności.
2. Zarządca infrastruktury kolejowej cofają lub zawieszają w całości lub w części ważność świadectwa maszynisty, gdy maszynista przestał spełniać warunki niezbędne do posiadania świadectwa, określone w pkt 5.1 ppkt. 2.
3. Decyzję o zawieszeniu lub cofnięciu świadectwa maszynisty Dyrektor Działu Operacyjnego niezwłocznie wprowadza do „Rejestru świadectw maszynisty”.

5.5. Odwołanie się od decyzji w sprawie wydania, zawieszania i cofania świadectwa maszynisty.

- a) Zainteresowany maszynista ma prawo wnieść odwołanie, w terminie 7 dni od dnia otrzymania decyzji dotyczącej wydania, zawieszania i cofnięcia świadectwa.
- b) Zainteresowany składa odwołanie do Prezesa Zarządu za pośrednictwem Dyrektora Działu Operacyjnego.

- c) Dyrektor przekazuje odwołanie do Prezesa Zarządu, w terminie 2 dni roboczych od daty otrzymania wraz z uzasadnieniem wydanej decyzji i dokumentacją dotyczącą sprawy.
- d) Prezes Zarządu może zmienić lub uchylić wydaną decyzję i przekazać sprawę do ponownego rozpatrzenia. Decyzja wydana przez Prezesa Zarządu jest ostateczna.

5.6. Przeprowadzanie szkoleń i egzaminów niezbędnych do uzyskania świadectwa maszynisty (w tym rozszerzanie świadectwa na infrastrukturę kolejową zarządcy i kategorie uprawnień) oraz sprawdzenie wiedzy i umiejętności.

Zasady organizacji szkoleń i egzaminów:

- Szkolenia prowadzone są na zlecenie „EUROTERMINAL SŁAWKÓW” Sp. z o.o. przez wyspecjalizowaną jednostkę szkoleniową wybraną przez „EUROTERMINAL SŁAWKÓW” Sp. z o.o. do wykonywania usługi polegającej na przeprowadzeniu szkolenia i egzaminu na świadectwo maszynisty dla pracowników Spółki.
- Szkolenia są realizowane w ośrodkach szkolenia wyspecjalizowanej jednostki szkoleniowej i/lub na terenie „EUROTERMINAL SŁAWKÓW” Sp. z o.o.
- Szkolenie jest przeprowadzane na podstawie Programu (punkt 6 niniejszej procedury):
- Zarządca zatrudniając nowych maszynistów bierze pod uwagę odbyte szkolenia, kwalifikacje i doświadczenie kandydatów do pracy zdobyte wcześniej u innego przewoźnika kolejowego lub zarządcy.
- Egzamin na świadectwo maszynisty przeprowadza Prezes UTK, natomiast sprawdzian wiedzy i umiejętności na rozszerzenie świadectwa ośrodek szkolenia wybrany przez „EUROTERMINAL SŁAWKÓW” Sp. z o.o.
- Świadectwo maszynisty wydaje „EUROTERMINAL SŁAWKÓW” Sp. z o.o. na podstawie Świadectwa zdania egzaminu kwalifikacyjnego.

5.6.1. Tryb przeprowadzania szkoleń i egzaminów na świadectwo maszynisty

1. Ogólne zasady:

- Dyrektor Działu Operacyjnego koordynuje przygotowania do egzaminu na świadectwo maszynisty lub do sprawdzianu wiedzy i umiejętności.
- Dyrektor Działu Operacyjnego koordynuje w Spółce proces szkoleń i egzaminów dla pracowników zatrudnionych na stanowisku maszynisty i postępuje zgodnie z Instrukcją o przygotowaniu zawodowym, egzaminach i pouczeniach pracowników ES-1 określoną w sprawie zasad organizacji i dokumentowania szkoleń, pouczeń i egzaminów okresowych, kwalifikacyjnych oraz zawierania umów z pracownikami podnoszącymi kwalifikacje zawodowe.
- Merytoryczny nadzór nad przygotowaniem do egzaminu na świadectwo maszynisty lub sprawdzianu wiedzy i umiejętności pełni Dyrektor Działu Operacyjnego. Szkolenie odbywa się w ośrodkach szkolenia maszynistów, a egzamin w centrum egzaminowania przy UTK.

2. Na szkolenie teoretyczne na świadectwo maszynisty są kierowane osoby, które:

- posiadają kwalifikacje i spełniają wymagania zdrowotne określone w instrukcji ES-1,
- odbyły staż stanowiskowy i szkolenie praktyczne określone w Programie pkt 6 procedury.

3. Szkolenie jest realizowane w 2 etapach wg Programu, ppkt. A, tj.:

- 1) etap 1 - Szkolenie teoretyczne jest realizowane wg programu szkolenia teoretycznego. Po zakończeniu I etapu szkolenia, po zaliczeniu z wynikiem pozytywnym znajomości tematów

ujętych w programie szkolenia teoretycznego, maszynista otrzymuje dokument o ukończeniu szkolenia na świadectwo maszynisty, wydawane przez wyspecjalizowaną jednostkę szkoleniową,

- 2) etap 2 - Szkolenie praktyczne jest realizowane wg Programu, obejmuje: szkolenie praktyczne ze znajomości infrastruktury realizowane u zarządcy, poznawanie infrastruktury kolejowej, rejonów manewrowych oraz jazdy praktyczne (realizowanie czynności maszynisty) pod nadzorem na typie pojazdu kolejowego z napędem, objętym tokiem szkolenia na określoną kategorię i podkategorię świadectwa maszynisty, pod nadzorem uprawnionego maszynisty. Praktyczne poznawanie infrastruktury kolejowej odbywa się z kabiny pojazdu kolejowego z napędem. Miejszem szkolenia powinna być infrastruktura kolejowa, właściwa dla terenu wykonywania jazd manewrowych przez „EUROTERMINAL SŁAWKÓW”, tj. stacja Sławków Euroterminal i obsługiwane bocznice. Ilość i rodzaj posterunków technicznych, okręgów nastawczych, rejonów manewrowych, które maszynista powinien poznać ustala się według potrzeb właściwego dla miejsca pracy pracownika.
4. Egzamin na świadectwo maszynisty składa się z części teoretycznej oraz z części praktycznej i obejmuje sprawdzenie wiedzy i umiejętności kandydata na maszynistę do samodzielnego i bezpiecznego wykonywania czynności maszynisty.
5. Warunkiem dopuszczenia kandydata na maszynistę do części teoretycznej egzaminu na świadectwo maszynisty przeprowadzanej w formie zadań do wykonania z użyciem symulatora pojazdu kolejowego, zwanej dalej „egzaminem na symulatorze”, jest uzyskanie pozytywnego wyniku z testu na świadectwo. Egzamin na symulatorze poprzedza trzydziestominutowy instruktaż z obsługi pulpitu.
6. Po zrealizowaniu ww. etapów szkolenia maszynista przystępuje do egzaminu kwalifikacyjnego, kwalifikacyjnego rozszerzającego na świadectwo maszynisty.
7. Zakres wiedzy i umiejętności dotyczących pojazdu kolejowego oraz infrastruktury objętych egzaminem, które są niezbędne do uzyskania świadectwa maszynisty jest określony w instrukcji ES-1.
8. Część teoretyczną egzaminu na świadectwo maszynisty przeprowadza się w formie:
 - 1) elektronicznego testu jednokrotnego wyboru z pytaniami generowanymi w czasie rzeczywistym za pomocą systemu teleinformatycznego oraz
 - 2) zadań do wykonania z użyciem symulatora pojazdu kolejowego.
9. Część teoretyczną egzaminu na świadectwo maszynisty obejmującą sprawdzenie wiedzy i umiejętności dotyczących taboru kolejowego i infrastruktury kolejowej przeprowadza się w formie testu pisemnego, zwanego „testem na świadectwo” składającego się ze 100 pytań.
10. Część teoretyczną egzaminu uważa się za zdaną, jeżeli kandydat na maszynistę łącznie spełnił warunki:
 - 1) uzyskał z testu pisemnego co najmniej 75 punktów.
 - 2) uzyskaniu co najmniej połowy punktów z pytań dotyczących poszczególnych zakresów zagadnień pojazdu kolejowego:
 - a) prób i kontroli przed jazdą,
 - b) znajomości pojazdu kolejowego,
 - c) prób hamulców,

- d) sposobu funkcjonowania i prędkości maksymalnej pociągu w odniesieniu do charakterystyk linii kolejowych,
 - e) prowadzenia pociągu w sposób, który nie powoduje uszkodzeń infrastruktury kolejowej lub pojazdów kolejowych,
- 3) uzyskaniu maksymalnej liczby punktów z pytań dotyczących znajomości sygnalizacji kolejowej.
11. Warunkiem dopuszczenia kandydata na maszynistę do części praktycznej egzaminu na świadectwo maszynisty jest uzyskanie pozytywnego wyniku z części teoretycznej egzaminu na świadectwo maszynisty.
12. Część praktyczna egzaminu na świadectwo maszynisty polega na prowadzeniu pojazdu kolejowego po infrastrukturze kolejowej pod nadzorem egzaminatora oddelegowanego przez ośrodek szkolenia, w którym kandydat na maszynistę ubiegający się o uzyskanie świadectwa maszynisty odbywał szkolenie, oraz egzaminator zatrudniony i wyznaczony przez Prezesa UTK.
13. „EUROTERMINAL SŁAWKÓW” wnioskując o przeprowadzenie egzaminu na świadectwo maszynisty zapewnia pojazd kolejowy oraz trasę, niezbędne do przeprowadzenia części praktycznej egzaminu na świadectwo maszynisty, w terminie i miejscu uzgodnionym z Prezesem UTK.
14. Warunkiem uzyskania pozytywnego wyniku z części praktycznej jest wykonanie przejazdu zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz zasadami obowiązującymi na infrastrukturze kolejowej, na której odbywa się część praktyczna.
15. W terminie 3 dni roboczych od dnia przeprowadzenia części praktycznej egzaminatorzy przeprowadzający część praktyczną sporządzają z niej protokół.
16. Po uzyskaniu oceny pozytywnej z części teoretycznej i praktycznej egzaminu, maszynista otrzymuje świadectwo zdania egzaminu.
17. „EUROTERMINAL SŁAWKÓW” Sp. z o.o. dokonuje stosownego wpisu w Rejestrze świadectw maszynisty i wystawia świadectwo maszynisty, określając w nim typ poznanego pojazdu, infrastrukturę kolejową i kategorię uprawnień do prowadzenia pojazdów kolejowych.
18. W przypadku uzyskania negatywnego wyniku do ponownego egzaminu na świadectwo maszynisty stosuje się powyższe przepisy.
19. W przypadku uzyskania negatywnego wyniku egzaminu przewodniczący komisji egzaminacyjnej, w porozumieniu z „EUROTERMINAL SŁAWKÓW” Sp. z o.o., określa termin egzaminu poprawkowego, z części z której uzyskano wynik negatywny, nie wcześniej jednak niż po upływie 2 tygodni od daty egzaminu.
20. Kandydat na maszynistę może złożyć do Prezesa UTK odwołanie od negatywnego wyniku egzaminu na świadectwo maszynisty.
21. Odwołanie składa się w terminie 14 dni od dnia otrzymania wyniku egzaminu na świadectwo maszynisty.
22. Uchybienie terminu, o którym mowa w pkt 27 do wniesienia odwołania, o którym mowa w pkt 26, skutkuje pozostawieniem tego odwołania bez rozpoznania.
23. Prezes UTK rozpatruje odwołanie w terminie 30 dni od dnia jego otrzymania.
24. Jeżeli kandydat na maszynistę ubiegający się o świadectwo maszynisty trzykrotnie złożył egzamin z wynikiem negatywnym, ponownie przechodzi on szkolenie w pełnym wymiarze godzin określonym w programie szkolenia kandydatów na maszynistów ubiegających się o świadectwo maszynisty.

5.6.2. Tryb rozszerzania świadectwa maszynisty o typ pojazdu kolejowego lub nową infrastrukturę

1. Szkolenie w zakresie rozszerzenia świadectwa maszynisty odbywa się na podstawie Programu ppkt. B zawartego w pkt 6:
 - a) w zakresie typu pojazdu kolejowego z napędem - liczbę godzin jazd praktycznych pod nadzorem należy ustalić, specyficznie dla każdego maszynisty odrębnie, uwzględniając dotychczasową znajomość pojazdów kolejowych, posiadanie świadectwa maszynisty na typ pojazdu kolejowego zbliżonego budową i sposobem obsługi oraz biorąc pod uwagę doświadczenie zawodowe maszynisty;
 - b) w zakresie infrastruktury (rejon manewrowe, bocznic).
2. Szkolenie rozszerzające świadectwo maszynisty o typ pojazdu kolejowego z napędem, kończy się sprawdzianem wiedzy i umiejętności maszynisty.
3. Zasady organizacji i tryb przeprowadzania sprawdzianu wiedzy i umiejętności maszynisty w zakresie rozszerzenia uprawnień określonych w świadectwie maszynisty określa punkt 5.6.1. powyżej.
4. Po zakończeniu sprawdzianu wiedzy i umiejętności rozszerzającego uprawnienia określone w świadectwie maszynisty pracodawca otrzymuje protokół ze sprawdzianu wiedzy i umiejętności z pisemną informacją o wyniku sprawdzianu.
5. Na podstawie protokołu ze sprawdzianu wiedzy i umiejętności z pisemną informacją o wyniku sprawdzianu, pracodawca dokonuje aktualizacji w Rejestrze świadectw maszynisty i dokonuje odpowiedniego wpisu w świadectwie maszynisty.
6. Niezdanie sprawdzianu wiedzy i umiejętności rozszerzającego świadectwo maszynisty o typ pojazdu kolejowego z napędem lub nową infrastrukturę, nie powoduje utraty uprawnień wg posiadanego świadectwa maszynisty

5.6.3. Zawarcie przez „EUROTERMINAL SŁAWKÓW” Sp. z o.o. umowy o pracę z maszynistą, który posiada „Odpis świadectwa maszynisty” kategorii A - A1, A5 uzyskany u innego przewoźnika lub zarządcy infrastruktury.

1. Wydanie świadectwa jest poprzedzone sprawdzianem wiedzy i umiejętności.
2. Po zaliczeniu z wynikiem pozytywnym sprawdzianu wiedzy i umiejętności „EUROTERMINAL SŁAWKÓW” Sp. z o.o. dokonuje wpisu w Rejestrze świadectw maszynisty i wydaje świadectwo na określoną kategorię i podkategorię, typy pojazdów i infrastrukturę określoną w Odpisie świadectwa maszynisty.
3. W przypadku konieczności rozszerzenia świadectwa maszynisty o nowy typ pojazdu i (lub) nową infrastrukturę należy przeprowadzić szkolenie i sprawdzian wiedzy i umiejętności. Dalszy tok postępowania jak dla uzyskania rozszerzenia świadectwa maszynisty.

5.6.4. Świadczenie usług na rzecz „EUROTERMINAL SŁAWKÓW” Sp. z o.o. przez maszynistę, zatrudnionego u innego przewoźnika lub zarządcy, posiadającego ważne świadectwo potrzebnej kategorii i podkategorii, typu pojazdu i infrastruktury

1. W takim przypadku należy przeprowadzić sprawdzian wiedzy i umiejętności, dokonać odpowiedniego wpisu w Rejestrze świadectw maszynisty i wydać świadectwo maszynisty na wskazaną kategorię i podkategorię, typ pojazd i infrastrukturę, wynikające z posiadanego świadectwa przez maszynistę.
2. W dniu zakończenia usługi, wydane przez „EUROTERMINAL SŁAWKÓW” Sp. z o.o. świadectwo maszynista zwraca pracodawcy.

3. Zwrócone świadectwa maszynisty archiwizuje się, zgodnie z zasadami archiwizacji.
4. W Rejestrze świadectw maszynisty dokonuje się adnotacji o wygaśnięciu terminu obowiązywania świadectwa.

5.6.5. Świadczenie usług na rzecz „EUROTERMINAL SŁAWKÓW” sp. z o.o. przez maszynistę, zatrudnionego u innego przewoźnika lub zarządcy, nie posiadającego świadectwa potrzebnej kategorii

1. W przypadku świadczenie usług na rzecz „EUROTERMINAL SŁAWKÓW” Sp. z o.o. przez maszynistę zatrudnionego u innego przewoźnika lub zarządcy nie posiadającego świadectwa potrzebnej kategorii, „EUROTERMINAL SŁAWKÓW” Sp. z o.o. może rozszerzyć świadectwo maszynisty zatrudnionego u innego przewoźnika zgodnie z potrzebami.
2. W tym zakresie obowiązują zapisy niniejszej procedury określone w punktach 5.6.1 – 5.6.2.

5.6.6. Wydawanie świadectwa maszynisty, maszynistom pojazdów trakcyjnych posiadającym Prawo kierowania pojazdem kolejowym

1. Maszynista pojazdów trakcyjnych, posiadający Prawo kierowania pojazdem kolejowym wydane przez „EUROTERMINAL SŁAWKÓW” Sp. z o.o., składa wniosek do Prezesa Urzędu Transportu Kolejowego o wydanie licencji maszynisty. Wniosek w imieniu maszynisty może złożyć Spółka, po udzieleniu stosowanego upoważnienia.
2. Maszynista po otrzymaniu licencji maszynisty od Prezesa Urzędu Transportu Kolejowego oddaje pracodawcy Prawo kierowania pojazdem kolejowym, które pracodawca archiwizuje, zgodnie z zasadami archiwizacji.
3. Pracodawca w oparciu o zapisy aktualnych autoryzacji, wystawia świadectwo maszynisty określając w nim typy znanych pojazdów kolejowych z napędem, infrastrukturę kolejową i kategorię uprawnień.
4. W zakresie kategorii uprawnień „EUROTERMINAL SŁAWKÓW” Sp. z o.o. może wydać maszyniście świadectwo maszynisty kategorii A z podkategorią A1, A5.
5. Maszynistę od momentu otrzymania świadectwa maszynisty, w zakresie utrzymania, rozszerzania świadectwa, sprawdzianów, egzaminów obowiązują postanowienia niniejszej procedury.

5.7. Okresowy sprawdzian wiedzy i umiejętności maszynistów

1. „EUROTERMINAL SŁAWKÓW” Sp. z o.o. w celu zachowania ważności świadectwa maszynisty zleca wyspecjalizowanej jednostce szkoleniowej przeprowadzenie okresowego sprawdzianu wiedzy i umiejętności maszynisty (w części teoretycznej i praktycznej). Sprawdzian wiedzy i umiejętności, należy rozpocząć od przeprowadzenia przez egzaminatora części teoretycznej.
2. Część teoretyczna sprawdzianu wiedzy i umiejętności musi posiadać formę pisemną w formie testu sprawdzającego wiedzę, zawierającego minimum 20 pytań, tj.: pytań dotyczących infrastruktury kolejowej i sygnalizacji kolejowej oraz zasad prowadzenia ruchu kolejowego oraz pytań dotyczących pojazdów kolejowych z zakresu konstrukcji typu pojazdu kolejowego, budowy, sterowanie, obsługi, zabezpieczenia oraz usuwanie usterek danego typu pojazdu wymaganej.
3. Sprawdzian wiedzy i umiejętności w zakresie pojazdu kolejowego oraz infrastruktury kolejowej obejmuje wiedzę ogólną niezależnie od określonego rodzaju i typu taboru kolejowego lub infrastruktury kolejowej.
4. Uzyskanie pozytywnego wyniku z testu na sprawdzianie wiedzy i umiejętności następuje po uzyskaniu co najmniej 80% pozytywnych odpowiedzi.
5. Część praktyczna wiedzy i umiejętności przeprowadzona:

- na infrastrukturze kolejowej „EUROTERMINAL SŁAWKÓW” Sp. z o.o. oraz dowolnym typie pojazdu kolejowego, zgodnie z uprawnieniami posiadanymi przez maszynistę,
 - oddzielnie dla każdego języka obcego, którego znajomość nabył maszynista,
6. Po zakończeniu sprawdzianu w łączonym zakresie egzaminator sporządza jeden Protokół ze sprawdzianu wiedzy i umiejętności, w którym wymienia wszystkie zakresy sprawdzianów, którym został poddany maszynista, a ewentualne objaśnienia odnotowuje w Protokole
 7. Sprawdziany wiedzy i umiejętności maszynistów przeprowadza się niezależnie od szkoleń przewidzianych dla pouczeń okresowych i doraźnych. Szkolenie teoretyczne przed przeprowadzeniem okresowego sprawdzianu wiedzy i umiejętności nie jest wymagane.

5.8. Szkolenia - Pouczenia okresowe

Szkolenia w „EUROTERMINAL SŁAWKÓW” Sp. z o. o. są organizowane i przeprowadzane dla osób zatrudnionych na stanowisku maszynisty w oparciu o postanowienia instrukcji ES-1.

6. Program przygotowania do egzaminu na świadectwo maszynisty kategorii A Podkategorii A1 i A5, dla pracowników „EUROTERMINAL SŁAWKÓW” Sp. z o.o. którzy rozpoczęli cykl szkolenia po wejściu w życie Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 1 grudnia 2022 r. w sprawie świadectwa maszynisty.

I. Kwalifikacje wymagane od kandydata do egzaminu na świadectwo maszynisty:

1. Posiada licencję maszynisty.
2. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 30 listopada 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wymagań zdrowotnych, badań lekarskich i psychologicznych oraz oceny zdolności fizycznej i psychicznej osób ubiegających się o świadectwo maszynisty albo o zachowanie jego ważności.

Szczegółowe informacje określa Instrukcja o przygotowaniu zawodowym, egzaminach i pouczeniach pracowników ES-1.

3. Odbił przygotowanie zawodowe.

II. Program przygotowania zawodowego:

Uwagi ogólne dotyczące procesu szkolenia:

1. Powyższy ramowy program szkolenia jest programem dla kandydata posiadającego licencję maszynisty,
2. Ćwiczenia praktyczne oraz jazdy szkoleniowe muszą być organizowane z wykorzystaniem typów pojazdów kolejowych, dla których prowadzone jest szkolenie dla uzyskania świadectwa (uzupełniającego) maszynisty,
3. Maszynista nabywa znajomość infrastruktury kolejowej po dokonaniu czterech jazd na danym odcinku w czynnej kabinie pojazdu trakcyjnego, z czego dwie należy wykonać w porze między zmrokiem a świtem.
4. Znajomość infrastruktury kolejowej maszynista traci po upływie jednego roku od ostatniej jazdy na danej linii kolejowej (odcinku linii kolejowej) w charakterze maszynisty. Znajomość linii kolejowej (odcinka) maszynista odzyskuje po spełnieniu wymogów określonych w punkcie 3,
5. Rozszerzenie posiadanego przez maszynistę świadectwa (uzupełniającego) o kolejne typy pojazdów kolejowych lub infrastruktury kolejowej może być dokonywane według oddzielnego programu szkolenia opracowanego przez pracodawcę, zgodnie z postanowieniami punktów 1-3 oraz uwzględniając dotychczasową znajomość pojazdów kolejowych, posiadanie świadectwa

maszynisty na typ pojazdu kolejowego zbliżonego budową i sposobem obsługi oraz biorąc pod uwagę doświadczenie zawodowe maszynisty,

6. Zaleca się aby praktyczne jazdy pod nadzorem wykonywane były z wyznaczonym maszynistą spełniającym wszystkie wymogi kwalifikacyjne oraz posiadającym minimum 5 letni staż pracy na stanowisku maszynisty.
7. Etapy szkolenia obejmują:
 - a) Staż stanowiskowy i szkolenie praktyczne,
 - b) Program szkolenia teoretycznego kandydatów na maszynistów ubiegających się o uzyskanie uprawnień w zakresie co najmniej jednej z następujących podkategorii świadectwa maszynisty: A1, A5.
 - c) Szkolenie praktyczne dotyczące infrastruktury
 - d) Prowadzenie pojazdu kolejowego pod nadzorem.
8. Zarządca przeprowadza szkolenie na infrastrukturze i wybrane typy lokomotyw, które posiada, ujęte w programie przygotowania zawodowego.

A. Część Programu dotycząca pracowników ubiegających się o świadectwo maszynisty

PROGRAM ORAZ CZAS TRWANIA SZKOLENIA KANDYDATÓW NA MASZYNISTÓW UBIEGAJĄCYCH SIĘ O UZYSKANIE ŚWIADECTWA MASZYNISTY

(Dz. U. 2022.2680z późn. zm.)

Część I. Szkolenie praktyczne

1. Szkolenie praktyczne obejmuje następujące moduły:
 - 1) praca przy naprawie i utrzymaniu taboru kolejowego;
 - 2) praca przy czynnościach rewidenta taboru;
 - 3) praca przy czynnościach maszynisty.
2. W ramach modułu praca przy naprawie i utrzymaniu taboru kolejowego kandydat na maszynistę:
 - 1) zapoznaje się z zakresem i cyklem przeglądowo-naprawczym;
 - 2) identyfikuje typowe usterki pojazdów kolejowych;
 - 1) bierze udział w czynnościach naprawczych i przeglądach w ramach procesu utrzymania pojazdów kolejowych, dokumentowaniu przebiegu czynności utrzymaniowych oraz dokonywaniu zapisów w książce pokładowej pojazdu kolejowego z napędem.
3. W ramach modułu praca przy czynnościach rewidenta taboru kandydat na maszynistę bierze udział w:
 - 1) oględzinach technicznych i próbach hamulców;
 - 2) sporządzaniu dokumentacji pociągowej;
 - 3) weryfikacji i interpretacji wpisów w dokumentacji pociągowej;
 - 4) identyfikacji typowych usterek oraz nieprawidłowości występujących w pojazdach kolejowych oraz poznaje sposób postępowania przy poszczególnych usterekach lub nieprawidłowościach.
4. W ramach modułu praca przy czynnościach maszynisty kandydat na maszynistę:
 - 1) bierze udział w czynnościach związanych z przyjęciem, prowadzeniem i zdaniem pojazdu kolejowego – jako obserwator;
 - 2) bierze udział w wykonywaniu prób hamulców;
 - 3) sprawdza kompletność dokumentacji pociągowej, niezbędnego wyposażenia oraz informacji wprowadzonych do dokumentacji pociągowej;
 - 4) poznaje procedury postępowania w przypadku poważnych wypadków, wypadków i incydentów.

Liczbę godzin szkolenia dla każdego z modułów szkolenia praktycznego przy określonej kategorii świadectwa maszynisty określa poniższa tabela.

Lp.	Kategoria świadectwa maszynisty*)	Podkategoria świadectwa maszynisty**	Moduły oraz liczba godzin szkolenia****			
			Praca przy naprawie i utrzymaniu taboru kolejowego***	Praca przy czynnościach rewidenta taboru***	Praca przy czynnościach maszynisty****	Razem
1	A	A1	120	40	80	240
2	A	A5	80	-	60	140

*)W przypadku szkolenia na więcej niż jedną podkategorię ujętą w ramach kategorii A kandydat na maszynistę realizuje jeden cykl szkolenia (liczby godzin szkolenia nie sumują się).

**) Jeżeli kandydat na maszynistę ubiega się o świadectwo maszynisty obejmujące jednocześnie podkategorie ujęte w ramach kategorii A, a cykle szkolenia różnią się liczbą godzin, realizuje cykl szkolenia z większą liczbą godzin szkolenia.

***) Czas trwania szkolenia skraca się o udokumentowany okres zatrudnienia kandydata na maszynistę na stanowisku rewidenta taboru lub innym, na którym kandydat ten wykonywał czynności obejmujące naprawę i utrzymanie taboru kolejowego.

****) Nie dotyczy kandydata na maszynistę z udokumentowanym okresem zatrudnienia na stanowisku prowadzącego pojazdy kolejowe w wymiarze minimum 12 miesięcy.

*****) Godzina szkolenia równa się 60 minutom

Część II. Szkolenie teoretyczne (wykłady i zajęcia praktyczne)

1. Program szkolenia teoretycznego kandydatów na maszynistów ubiegających się o uzyskanie uprawnień w zakresie podkategorii świadectwa maszynisty: A1:

Lp.	Temat	Liczba godzin*		
		wykłady	zajęcia praktyczne	razem
Szkolenie teoretyczne dotyczące pojazdu kolejowego				
Typ pojazdu		SM42/TEM2		
1	Znajomość budowy i obsługi pojazdu kolejowego	8	8	6
2	Urządzenia bezpieczeństwa	6	2	8
3	Rodzaje hamulców, układ pneumatyczny i hamulcowy	16	8	24
4	Próby hamulców oraz czynności kontrolne przed jazdą (włącznie ze sporządzeniem karty próby hamulca)	8	16	24
5	Dokumentacja prowadzona przez maszynistę	4	4	8
6	Sterowanie pojazdu kolejowego	8	8	16
7	Technika prowadzenia pojazdu kolejowego (jazdy manewrowej)	4	4	8
8	Nieprawidłowości, usterki i nadzwyczajne zdarzenia podczas prowadzenia pojazdu kolejowego	6	4	10
9	Procedury postępowania w przypadku wystąpienia poważnego wypadku, wypadku i incydentu	8	4	12
10	Warunki kontynuowania jazdy po wystąpieniu poważnego wypadku, wypadku i incydentu	2	2	4
11	Zatrzymanie oraz zabezpieczenie pojazdu kolejowego i pociągu	2	4	6
12	Regulacje wewnętrzne przewoźnika kolejowego i zarządcy infrastruktury dotyczące pracy maszynisty	16	-	16
Suma		88	64	152
Szkolenie teoretyczne dotyczące infrastruktury kolejowej**				

1	Technika jazdy oraz prędkość maksymalna w odniesieniu do charakterystyk linii kolejowych (technika pracy manewrowej)	2	28	30
2	Znajomość linii kolejowych (okręgu manewrowego)	4	12	16
3	Bezpieczeństwo ruchu kolejowego	16	-	16
4	Przewozy towarów niebezpiecznych	2	-	2
	Suma	24	40	64
	Ogółem	112	104	216

*) Godzina wykładów równa się 45 minutom, a godzina zajęć praktycznych jest równa 60 minutom.

**) Nie dotyczy kandydata na maszynistę z udokumentowanym okresem zatrudnienia na stanowisku prowadzącego pojazdy kolejowe w wymiarze minimum 36 miesięcy.

2. Program szkolenia teoretycznego kandydata na maszynistę ubiegającego się o uzyskanie uprawnień w zakresie podkategorii świadectwa maszynisty: A5:

Lp.	Temat	Liczba godzin*		
		wykłady	zajęcia praktyczne	razem
Szkolenie teoretyczne dotyczące pojazdu kolejowego specjalnego (pociągu roboczego)				
1	Budowa danego typu pojazdu kolejowego. Rozmieszczenie zespołów i podzespołów	8	6	14
2	Obsługa pojazdu kolejowego	8	32	40
3	Wyposażenie kabiny maszynisty. Rozmieszczenie i przeznaczenie wskaźników i elementów sterowania w kabinie maszynisty	2	6	8
4	Zespoły i podzespoły układu napędowego	4	2	6
5	Układ pneumatyczny i hamulcowy, próby hamulców	8	8	16
6	Układ elektryczny	2	2	4
7	Układ hydrauliczny	2	2	4
8	Urządzenia bezpieczeństwa ruchu kolejowego	4	2	6
9	Dokumentacja wymagana dla dopuszczenia do eksploatacji	1	1	2
10	Zapoznanie z dokumentacją techniczno-ruchową oraz dokumentacją systemu utrzymania	4	2	6
11	Obowiązki i odpowiedzialność maszynisty	8	2	10
12	Znajomość obowiązujących regulacji wewnętrznych	14	2	16
13	Podstawowe wiadomości o dozorcze technicznym	2	-	2
14	Regulacje ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (rozdziały 1, 2, 4, 5a i 9)	2	-	2
	Suma	69	67	136
Szkolenie teoretyczne dotyczące infrastruktury kolejowej**				
1	Budowa nawierzchni kolejowej	4	4	8

2	Urządzenia sterowania ruchem kolejowym i łączności kolejowej	6	-2	-8
3	Technika prowadzenia ruchu kolejowego	14	2	16
4	Organizacja ruchu kolejowego	8	–	8
5	Sygnalizacja kolejowa	16	8	24
6	Skrajnia pojazdu kolejowego i skrajnia budowli kolejowe	2	- 2	4
7	Procedury postępowania w razie poważnych wypadków, wypadków i incydentów	8	4	12
Suma		58	22	80
Ogółem		127	89	216

**) Godzina wykładów równa się 45 minutom, a godzina zajęć praktycznych jest równa 60 minutom.*

****) Nie dotyczy kandydata na maszynistę z udokumentowanym okresem zatrudnienia na stanowisku prowadzącego pojazdy kolejowe w wymiarze minimum 36 miesięcy..*

Część III. Prowadzenie pojazdu kolejowego pod nadzorem

Kategoria (podkategoria) świadectwa maszynisty	Liczba godzin prowadzenia pojazdu kolejowego*)	
A1	500**	
A5	400**	
A1(A4) + B	Praca manewrowa	Praca pociągowa
	160**	500-w ruchu towarowym oraz 500-w ruchu pasażerskim
A1(A4) + B1	160**	800 w ruchu pasażerskim
A1(A4) + B2	160**	800 w ruchu towarowym

**) Godzina prowadzenia pojazdu kolejowego równa się 60 minutom.*

****) Nie dotyczy kandydata na maszynistę z udokumentowanym okresem zatrudnienia na stanowisku prowadzącego pojazdy kolejowe w wymiarze minimum 36 miesięcy.*

Część IV. Szkolenie przy użyciu symulatora pojazdu kolejowego

1. Szkolenie kandydatów na maszynistów przy użyciu symulatora pojazdu kolejowego jest fakultatywne.
2. Dopuszcza się zwolnienie kandydata na maszynistę, który przeszedł szkolenie z użyciem symulatora pojazdu kolejowego, z obowiązku przejścia szkolenia wskazanego w części III, przy zachowaniu następujących warunków:
 - 1) odbycie 1 godziny szkolenia z użyciem symulatora pojazdu kolejowego uznaje się za równoznaczne z odbyciem 5 godzin szkolenia wskazanego w części III;
 - 2) liczba godzin szkolenia wskazanego w części III, z której kandydat na maszynistę może być zwolniony, nie może przekroczyć 50 godzin;
 - 3) szkolenie z użyciem symulatora pojazdu kolejowego przeprowadzono po zrealizowaniu przez kandydata na maszynistę co najmniej 50% liczby godzin szkolenia określonej w części III.
3. Szkolenie z użyciem symulatora pojazdu kolejowego składa się z sesji.

4. Szkolenie z użyciem symulatora pojazdu kolejowego odbywa się na podstawie zatwierdzonego przez przewoźnika kolejowego lub zarządcę infrastruktury programu szkolenia z użyciem symulatora pojazdu kolejowego, którego zakres jest dostosowany do kategorii i podkategorii świadectwa odbywającego szkolenie maszynisty.
5. Sesja polega na prowadzeniu pojazdu kolejowego na wybranej przez instruktora trasie i obejmuje co najmniej trzy zadania niestandardowe oraz co najmniej trzy sytuacje niebezpieczne wymienione w wykazie zadań niestandardowych i sytuacji niebezpiecznych objętych szkoleniem z użyciem symulatora pojazdu kolejowego określonych w załączniku nr 4 do rozporządzenia.
6. Po przeprowadzonej sesji instruktor:
 - 1) omawia z maszynistą jej przebieg oraz wskazuje popełnione błędy i nieprawidłowości;
 - 2) sporządza raport z sesji zawierający:
 - a) podstawowe parametry sesji:
 - nazwę ośrodka szkolenia,
 - imię (imiona) i nazwisko oraz numer identyfikacyjny (służbowy) szkolonego maszynisty,
 - imię (imiona) i nazwisko instruktora, a jeżeli sesję prowadził instruktor będący egzaminatorem wpisanym do rejestru egzaminatorów, o którym mowa w art. 22be ust. 1 ustawy – jego imię i nazwisko oraz numer wpisu do tego rejestru,
 - miejsce przeprowadzenia sesji,
 - czas trwania sesji,
 - odcinek lub odcinki linii kolejowej, stacje kolejowe, posterunki ruchu,
 - typ pojazdu kolejowego z uwzględnieniem parametrów technicznych składu pociągu lub składu manewrowego (zestawienie składu oraz masa brutto),
 - b) zadania do wykonania podczas sesji wraz z opisem reakcji maszynisty,
 - c) rekomendacje dotyczące zakresu doskonalenia zawodowego maszynisty.
7. W zakresie warunków przeprowadzania szkolenia kandydatów na maszynistów przy użyciu symulatora pojazdu kolejowego stosuje się przepisy cz. II § 12 ust. 21-24 instrukcji ES-1.

B. Część programu dotycząca rozszerzenia świadectwa maszynisty

PROGRAM SZKOLENIA MASZYNISTÓW UBIELAJĄCYCH SIĘ O ROZSZERZENIE UPRAWNIENÍ OKREŚLONYCH W ŚWIADECTWIE MASZYNISTY W ZAKRESIE DOTYCZĄCYM ZNAJOMOŚCI TYPU POJAZDU I/LUB OKREŚLONEJ INFRASTRUKTURY KOLEJOWEJ

1. Program szkolenia dotyczący rozszerzenia uprawnień określonych w świadectwie maszynisty o znajomość typu pojazdu kolejowego z napędem:

Lp.	Tematyka szkoleń	Liczba szkolenia dla wariantu					
		Wariant A		Wariant B		Wariant C	
		Wykład (ilość godzin)	Zajęcia praktyczne (ilość godzin)	Wykład (ilość godzin)	Zajęcia praktyczne (ilość godzin)	Wykład (ilość godzin)	Zajęcia praktyczne (ilość godzin)
1	Znajomość budowy i obsługi pojazdu kolejowego z napędem	8	4	1	1	-	1
2	Urządzenia bezpieczeństwa zainstalowane w pojeździe kolejowym		2	-	1	-	1
3	Rodzaje hamulców, układ		1	-	1	-	1

	pneumatyczny i hamulcowy						
4	Próby hamulców oraz czynności kontrolne przed jazdą	1	-	1	-	1	
5	Sterowanie pojazdu kolejowego	2	1	1	-	1	
6	Technika prowadzenia pojazdu kolejowego lub jazdy manewrowej	12	-	3	-	2	
7	Nieprawidłowości, usterki i nadzwyczajne zdarzenia podczas prowadzenia pojazdu kolejowego	2	1	1	-	1	
Suma		8	24	3	9	-	8
Razem wykładem i zajęciami praktycznymi dotyczącymi pojazdów kolejowych		32		12		8	

Godzina wykładów równa się 45-ciu minutom, a zajęcia praktyczne 60-ciu minutom.

Wariant A – Szkolenie z zakresu znajomości typu pojazdu kolejowego przy zmianie trakcji na spalinową lub szkolenie z zakresu znajomości typu pojazdu kolejowego charakteryzującego się istotnymi różnicami w budowie i obsłudze w odniesieniu do pojazdów obsługiwanych dotychczas.

Wariant B – Szkolenie z zakresu znajomości typu pojazdu kolejowego o zbliżonej budowie i obsłudze w odniesieniu do pojazdów obsługiwanych dotychczas.

Wariant C – Szkolenie z zakresu znajomości typu pojazdu kolejowego w przypadku, gdy znajomość pojazdu kolejowego z napędem została utracona przez maszynistę.

2. Program szkolenia dotyczący rozszerzenia uprawnień określonych w świadectwie maszynisty w zakresie dotyczącym określonej infrastruktury kolejowej:

Lp.	Tematyka szkoleń	Liczba szkolenia dla wariantu								
		Wariant A			Wariant B			Wariant C		
		Wykład (ilość godzin)	Zajęcia praktyczne (ilość jazd)		Wykład (ilość godzin)	Zajęcia praktyczne (ilość jazd)		Wykład (ilość godzin)	Zajęcia praktyczne (ilość jazd)	
			D	N		D	N		D	N
1	Technika jazdy oraz prędkość maksymalna w odniesieniu do charakterystyk linii kolejowych (technika pracy manewrowej)	2	2 jazdy	2 jazdy*	2	2 jazdy	2 jazdy*	-	2 jazdy	2 jazdy*
2	Znajomość linii kolejowych (okręgu manewrowego)	2			1			-		
3	Bezpieczeństwo ruchu kolejowego	2			-			-		

4	Przewozy towarów niebezpiecznych	2			1			-		
Suma		8	2 jazdy	2 jazdy*	4	2	2 jazdy	2 jazdy*	2	2 jazdy*
Razem		12 godzin			8 godzin			4 godzin		

Godzina wykładów równa się 45-ciu minutom, a zajęcia praktyczne 60-ciu minutom.

*) Jazda wykonywana między zmierzchem a świtem o ile jest to możliwe.

Wariant A - szkolenie w zakresie dotyczącym określonej infrastruktury kolejowej charakteryzującej się istotnymi różnicami w odniesieniu do infrastruktury, na której maszynista dotychczas wykonywał pracę;

Wariant B - szkolenie w zakresie dotyczącym określonej infrastruktury kolejowej charakteryzującej się dużym podobieństwem w odniesieniu do infrastruktury, na której maszynista dotychczas wykonywał pracę;

Wariant C - szkolenie w zakresie dotyczącym określonej infrastruktury kolejowej, której znajomość została utracona.

Zajęcia praktyczne w przypadku szkolenia dotyczącego rozszerzenia uprawnień określonych w świadectwie maszynisty w zakresie dotyczącym określonej infrastruktury kolejowej, określone są jako ilość jazd, przy czym jedna jazda równa się przejazdowi „tam” i „z powrotem”.

W przypadku rozszerzenia uprawnień określonych w świadectwie maszynisty – w zakresie dotyczącym infrastruktury kolejowej danego zarządcy infrastruktury sprawdzian wiedzy i umiejętności przeprowadza się po uprzednim wykonaniu przez maszynistę czterech jazd w czynnej kabinie pojazdu kolejowego z napędem w obrębie infrastruktury kolejowej objętej tym sprawdzianem, przy czym, o ile to możliwe, dwie jazdy należy odbyć między zmierzchem a świtem.

- Decyzję dotyczącą wyboru wariantu szkolenia podejmuje zespół złożony z przełożonego maszynistów (Dyrektor Działu Operacyjnego) i przedstawicieli ośrodka szkoleniowego uwzględniając doświadczenie zawodowe oraz kwalifikacje maszynisty.
- Ilość godzin podana w poszczególnych wariantach szkolenia są ilościami minimalnymi i mogą zostać zwiększone. Decyzję o zwiększeniu ilości godzin w danym wariantcie decyduje zespół. Decyzję o zwiększeniu ilości godzin w danym wariantcie szkolenia podejmuje zespół, o którym mowa w pkt 1 po analizie kwalifikacji oraz doświadczenia zawodowego maszynisty. Zwiększona ilość godzin szkolenia będzie występować np. w przypadku szkolenia związanego ze zmianą rodzaju trakcji.